

Ревидирана Директива Европске уније о енергетској ефикасности зграда (2018/844)

Европска комисија је априла 2018. усвојила ревидирану Директиву о енергетској ефикасности зграда (2018/844), која је на снази од 9. јула 2018. Разлог ревизије Директиве је чињеница да 75% зграда у Европи неефикасно користи енергију. Државе чланице одага имају обавезу да, између осталог, смање емисије CO₂ грађевинској фонда за 80-95% у односу на стање у 1990.

Осим превода званичној шекста Европске комисије на ову тему, у рубрици REHVA & KGH инфо овој броја часописа дајемо и мишљење REHVA-е о овој ревизији.

Почев од 9. јула 2018 на снази је ревидирана Директива Европске уније о енергетској ефикасности зграда (2018/844). Директива је основни инструмент практичне политике енергетске ефикасности Европске уније који представља значајну радну обавезу и техничке изазове за земље Уније. У члану 1 Директиве, од чланица се захтевају следеће активности.

- Усвајање заједничког општег оквира за методологију израчунавања обједињене енергетске ефикасности зграда и функционалних целина зграда.
- Примена минималних захтева енергетске ефикасности нових зграда и нових функционалних целина зграда.
- Примена минималних захтева на енергетску ефикасност:
- постојећих зграда, функционалних целина зграда и елемената зграда који су предмет веће реновирања;
- елемената зграда који чине део омошача зграде и који имају значајан утицај на енергетску ефикасност омошача зграде када се накнадно уграђују или мењају; и
- техничких система зграда приликом инсталације, замене или модернизације;
- енергетску сертификацију зграда или функционалних целина зграда;
- редовну инспекцију система за КГХ у зградама; и
- системе независне контроле за сертификацију за енергетску ефикасност /енергетске часоше и извештаје о инспекцији.

У овом наслову Информативних листова Европске комисије објављујемо поређење првобитне и ревидиране Директиве.

Зграде

Зграде у Европи су одговорне за око 40% потрошње енергије и 36% емисије угљен-диоксида. Тренутно је око 35% зграда у Европи старо преко 50 година, уз скоро 75% енергетски неефикасних зграда. У просеку се годишње обнови између 0,4% и 1,2% зграда (у зависности од државе). То значи да шира обнова постојећих зграда може да донесе

велике уштеде енергије и смањење укупне потрошње енергије у Европи за 5-6% уз смањење емисије CO₂ за око 5%.

Смањење количине енергије коју потроше зграде може довести и додатне економске, друштвене и еколошке предности. Унапређене зграде пружају виши ниво угодности и умањују број људи оболелих због лоше климе у зградама. Имају знатан утицај на финансијску доступност простора и на концепт енергетског сиромаштва. Побољшање енергетске ефикасности зграда и уштеде у потрошњи енергије омогућиће многим домаћинствима да се извуку из енергетског сиромаштва.

Улагања у енергетску ефикасност стимулишу економију, нарочито грађевинску индустрију која чини око 9% БДП Европе са 18 милиона запослених. Активније тржиште реновирања нарочито ће значити малим и средњим предузећима која чине више од 70% грађевинског сектора Европе.

Законска подлога

Директива о енергетским карактеристикама зграда (ДЕКЗ) из 2010. и Директива о енергетској ефикасности из 2012. основни су законски инструменти промовисања побољшања енергетског понашања зграда у Европи. Ова документација обезбеђује стабилну средину за неопходне инвестиције и одлуке. С обзиром да се ради о директивама, оне се морају транспоновати у национална законодавства земаља чланица.

Потрошачима је ДЕКЗ из 2010. омогућила уштеде енергије и средстава, што је довело до позитивне промене трендова у енергетској ефикасности зграда. Након увођења захтева за смањеном потрошњом енергије у национална законодавства, у складу са овом Директивом, нове зграде данас троше упола мање енергије од типичних зграда зиданих 1980-их година.

Новембра 2016, као део Пакета чисте енергије за све Европљане, Европска комисија је предложила ажурирану ДЕКЗ уз повећано коришћење паметних технологија,

* Izvor: <https://ec.europa.eu/energy/en/topics/energy-efficiency/buildings>

поједностављење постојећих правила и брже обнављање постојећих зграда. Комисија је објавила и нову збирку података, EU Building Stock Observatory, са задатком да прати енергетско понашање зграда широм Европе. Са циљем да усмери инвестиције ка реновирању зграда, Комисија је покренула иницијативу Smart Finance for Smart Buildings која има потенцијал откључавања додатних 10 милијарди евра јавних и приватних фондова за енергетску ефикасност и примену обновљивих извора енергије у зградама.

Преиначена ДЕКЗ (2018/844/EU) објављена је 19. јуна 2018. године и она је ступила на снагу 9. јула ове године. Амандмани постојеће Директиве имају за циљ убрзање исплативог реновирања постојећих зграда са визијом фонда зграда без емисије угљеника до 2050. године, уз покретање инвестиција. Ова ревизија подржава примену инфраструктуре електромобилности у гаражама и отварање могућности за већу употребу паметних технологија и техничких система зграда, што обухвата и аутоматизацију.

Земље чланице имају 20 месеци за транспонување одредби у национална законодавства (тачније, до 10. марта 2020).

Под ревидираном ДЕКЗ

- Европске земље треба да установе чвршће дуготрајне стратегије реновирања са циљем декарбонизације националног фонда зграда до 2050. године, уз чврсту финансијску подршку.
- Биће уведена заједничка опциона европска шема оцене нивоа „памети“ зграда.
- Паметне технологије ће још више бити промовисане, на пример кроз захтеве за инсталацијом аутоматике и контролних система у зградама и уређајима који регулишу температуру на нивоу просторија.
- Електромобилност ће бити подржана увођењем минималних захтева за паркиралишта већег капацитета и друге минималне инфраструктуре мањих грађевина.
- Европске земље ће морати да искажу националне захтеве за потрошњом енергије тако да је међунационално поређење увек могуће.
- Здравље и угодност станара биће подржана кроз, на пример, повећану контролу квалитета ваздуха и вентилацију.

Под претходном ДЕКЗ

- Све нове зграде морају имати скоро нулту потрошњу до 31. децембра 2020. (јавне зграде до 31. децембра 2018).

- Серфикати енергетског понашања морају бити издасти приликом продаје или изнајмљивања зграде и морају бити евидентирани у свим огласима за њену продају или изнајмљивање.
- Европске земље морају установити шеме инспекције система за грејање и климатизацију или увести мере еквивалентног ефекта.
- Европске земље морају поставити економски оправдане минималне захтеве за енергетско понашање нових зграда, приликом већег реновирања постојећих зграда и приликом замене или обнављања елемената зграде (система грејања и хлађења, кровова, зидова итд.).
- Европске земље морају установити листу националних финансијски мера за побољшање енергетске ефикасности зграда.

Национални извештаји о енергетском понашању

Европске земље су израчунале економски оправдане минималне захтеве за енергетско понашање нових и реновираних зграда на својој територији. Ови захтеви се морају ревидирати сваких пет година и, ако је потребно, кориговати тако да погодују технолошком напретку зградарства.

Зграде под претходном ДЕКЗ

- Европске земље морају енергетски ефикасно реновирати најмање 3% укупне површине зграда којима располаже централна влада.
- Европске владе морају куповати само енергетски ефикасне зграде.
- Европске земље морају зацртати дугорочне националне стратегије реновирања зграда које могу бити укључене у Националне акционе планове енергетске ефикасности.

Иницијативе практичне подршке

У циљу помоћи европским земљама да исправно примене ДЕКЗ (2018/844) и да достигну циљеве енергетске ефикасности, Европска комисија је установила иницијативе практичне подршке – стандарде Енергетског понашања зграда, који обухватају стандарде и уобичајене методологије израчунавања енергетског понашања зграда у складу са ДЕКЗ.

kgb

